

iaeden

SALVEM L'EMPORDÀ

**institució altempordanesa
per a la defensa i estudi de
la natura.**

Butlletí núm. 177

tardor de 2022

ende \$ a

Butlletí núm. 177
Tardor 2022

**Editat per la Institució
Altempordanesa per a la
Defensa i Estudi de la Natura
(IAEDEN), entitat independent
sense afany de lucre i membre
de la Federació Ecologistes de
Catalunya.**

Apartat correus 245 Figueres
Tel.: 972 67 05 31
e-mail: iaeden@iaeden.cat
web: www.iaeden.cat

Junta directiva de la IAEDEN 2022
President: *Llorenç Pascua*
Vicepresidenta: *Bàrbara Schmitt*
Secretari general: *Lluís Serrano*
Tresorera: *Consol Rovira*
Vocals: *Anna Albó, Marta Ball-Ilosera,
Ignasi Batet, Carme Bosch,
Frederic Fortunet, Marcel Gutinell,
David Ibáñez, Leonel Manso,
Marta Ortega, Damià Pastor,
Ernest Pous, Anna Maria Pujol,
Esteve Robleda, Miquel Sanchez,
Ariana Seglar, Xavier Vizcaíno,
Mikel Zabala.*

Han col·laborat en aquest número:
*Ignasi Batet, Ramon Caralt,
Raül Domínguez, Pau Federico,
Sílvia Guitard, Mireia Mena,
Berto Minobis, Mireia Monegal,
Llorenç Pascua, Mònica Pepa,
Miquel Sanchez, Barbara Schmitt,
Joan Ventura, Xavier Vizcaíno.*

Composició de textos:
Roger Digital Press & Print, Figueres

Imprès a:
Gràfiques Canigó

Imprès en paper ecològic

IAEDEN no comparteix
necessàriament les opinions
expressades en les col·laboracions
signades pels seus autors.

© 2022, IAEDEN

S U M A R I

Portada	
“Ende\$à”, de Miquel Sánchez	
Sumari	2
Editorial	3
Calendari d'activitats	5
Noticiari	8
Salvem l'Empordà	11
Custòdia Agrària	20
Les incongruències de la crisi MidcAT... encara?	22
Què deu estar passant?	24
Reflexions d'en Ramon: Hi som temps?	25
Butlleta d'inscripció	27

Les aportacions econòmiques a favor de la
IAEDEN-Salvem l'Empordà es poden fer a
TRIODOS, compte núm.

ES12 1491 0001 2130 0007 9133.

Els donatius i la quota de soci/sòcia es poden
desgravar de l'IRPF. Només ens heu de fer saber
el vostre DNI, i us enviem un certificat.

amb el suport de:

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

foto: Ll. P.

Més enllà de l'horitzó

La nostra entitat té actualment 797 membres (allò que en diem socis).

Podríem imaginar que, si visquéssim plegats en un mateix indret geogràfic, formaríem un petit poblet on ben segur que ens coneixeríem tots. Cada un de nosaltres sabria el nom de tots els seus veïns i, mentalment, associaria cada nom a una imatge i a un to de veu que podria reconèixer entre la multitud. Així mateix, només de proposar-nos-ho, podríem definir la personalitat dels altres, la seva forma de ser i de pensar vista, és clar, des de l'òptica particular de cadascú.

A partir d'aquest grau de coneixença mútua, ens podríem comparar a una tribu. I de fet, per la mena de vincles que ara com ara ens uneixen i malgrat no viure plegats, ja ho som.

Una tribu on hi podem trobar tota la gamma de moments vitals pels que passem les persones: des dels que comencen la seva singladura, als que ja estan a la recta final; des dels que estan en plena etapa laboral, als que s'estan formant per accedir-hi; des dels jubilats que no ens volem perdre l'última part d'aquesta festa que és la vida, fins aquells dels que, acabada la festa, ja només ens acompanya el seu dolç record,...

Tots imprescindibles i vinculats per un mateix nom: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

Enguany aquesta tribu nostra està de festa. Celebrem el 20è aniversari de la creació de Salvem l'Empordà (14 de juliol de 2002).

Salvem l'Empordà: un somni! Ho va ser i ho és encara.

Hi ha un proverbi etiòp que diu que una tribu que no somia és una tribu morta. Per mi el nostre batec de vida es fa ben perceptible.

Som una tribu (podríem qualificar-la de nòmada) que tot somiant fa camí. I fa camí cap a la Utopia.

Sí, i tant que sabem on és la Utopia. És allà, a l'horitzó. Sempre allà. Envoltada d'una lluminositat màgica que ens encisa, ens enlluerna i ens atrau.

Fem camí enmig d'un món que, tot i ser el nostre, se'ns fa estrany i hostil. Un món –una societat– que no para d'advertir-nos, pel nostre bé, que més enllà no hi ha res més. Que aquí ho tenim tot per a ser feliços.

Feliços? Què sabran ells de la felicitat!

Insisteixen que anem errats, que el que pretenem és impossible.

Que, al mig del camí, hi trobarem uns molins gegants que ens barraran el pas...

Que el trajecte està tant enfangat de purins, que n'acabarem plens fins a les orelles...

Que tot i semblar planer, se'ns farà dur i feixuc...

Que ens colpirà l'espectacle d'aquells temeraris que, com ara nosaltres, ho van voler intentar i ara jauen malferits i oblidats en qualsevol racó.

I nosaltres... ni cas! Som mesells i no ens plau seguir donant culte al paràsit, golafre i cruel, que ens domina i que, enmig dels seus àpats àvids de diners, d'espoliació i de destrucció, esclafa sense cap recança tantes vides.

Ho recordeu?

Ja ens definíem ara fa cinc anys quan celebràvem el 15è aniversari.

Dèiem: “Som allò que fem, que estimem i que somiem. Som Empordà”.

I continuem somiant. Tossudament arrelats. I potser sí acabarem esgotats o malferits, estesos a qualsevol marge, però ben segur que l'últim alè ens deixarà encara amb la força d'un somriure als llavis i amb un gest inequívoc: assenyalant l'horitzó.

Sí, aquell horitzó de sempre. Aquell que, envoltat d'una lluminositat màgica, continuarà encisant, enlluernant i atraient futures generacions de somiadors. I així fins a l'infinit.

A tots, infinites gràcies per ser-hi, per continuar somiant i avançant..., i per molts anys.

Llorenç Pascua

Gaudeix de l'aigua amb nosaltres TOT L'ANY!

TARIFES PLANES SK KAYAK

- ☛ Us descobrim els millors indrets en caiac
- ☛ A partir de 40€ al mes

LLANÇÀ - SANT PERE PESCADOR

- ☛ Sortides als Parcs Naturals del Cap de Creus i als Aiguamolls de l'Empordà
- ☛ Botiga de Llançà OBERTA sempre!

www.kayakcostabrava.com

reserves@skkayak.com

☎ 972 12 11 12 - 627 43 33 32

CALENDARI D'ACTIVITATS

Dissabte 17 de setembre. Dia dels Grills i Saltamartins

Buscarem i identificarem ortòpters als prats de dall de Cantallops. Els prats de dall són hàbitats d'elevat interès en biodiversitat que s'estan recuperant i protegint a través d'acords de custòdia. La sortida estarà guiada pel naturalista Joan Ventura.

Hora i lloc de trobada: 10 del matí a l'aparcament de les antigues escoles de Cantallops.

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta, però cal inscriure's prèviament a agroterritori@iaeden.cat, places limitades.

Organitza: Grup de Custòdia de la IAEDEN i Antaxius-ICHN.

Col·labora: Diputació de Girona.

Dissabte 17 de setembre. Anellament d'ocells al Mas Margall

Continuem amb les sessions d'anellament científic d'ocells als Estanyols del Mas Margall fruit de la col·laboració amb l'Ajuntament d'Avinyonet de Puigventós. La idea és realitzar de forma periòdica, al llarg de l'any, aquestes sessions d'anellament als Estanyols amb l'objectiu d'obtenir dades dels ocells de la zona i, a la vegada, divulgar a la població la riquesa faunística. Les sessions aniran a càrrec de l'ornitòleg Guillem Arrufat.

Hora i lloc de trobada: a partir de les 8 del matí als Estanyols del Mas Margall (Avinyonet de Puigventós).

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta, però cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN.

Col·labora: Ajuntament d'Avinyonet de Puigventós.

Dissabte 15 i diumenge 16 d'octubre. Bioblitz i CCAW al Cap de Creus

Durant el cap de setmana 15 i 16 d'octubre s'organitza un Bioblitz al Cap de Creus per tal de detectar i citar la biodiversitat del Parc. Durant aquests dos dies, a diferents indrets del Parc, es realitzaran diverses sortides, tallers de l'aplicació i-Naturalist, jornades d'anellament... Les persones interessades aneu seguint les nostres xarxes socials on anirem concretant el programa.

Organitza: EmpordaiNat de la IAEDEN i Parc Natural del Cap de Creus

Dissabte 22 d'octubre. Festa del tren transfronterer

Durant tot el matí a Vilajuïga es faran una sèrie de conferències i debats a l'entorn de propostes i potencialitats del ferrocarril transfronterer i dins les comarques gironines. Hi haurà ponències per part de membres l'Associació Promoció del Transport Públic (PTP), la Fédération Nationale des Associations d'Usagers des Transport, la Fundació Mobilitat sostenible i segura, l'Ajuntament de Vilajuïga i la IAEDEN-Salvem l'Empordà entre d'altres. Anirem informant del calendari definitiu a través de les xarxes socials.

Organitza: l'Associació Promoció del Transport Públic

Dissabte 29 de d'octubre. Jornada de voluntariat

Una nova jornada de voluntariat als Estanyols del Mas Margall (Avinyonet de Puigventós) per a la neteja i desbrossament d'aguait i la construcció de caixes nius per instal·lar a la zona.

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí als Estanyols.

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta però cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup de Natura IAEDEN.

Dissabte 5 de novembre. Sessió de coneixement de l'aplicació i-Naturalist

Amb els experts del grup EmpordaiNat de la IAEDEN es realitzarà una sessió per conèixer més a fons aquesta aplicació. S'ensenyarà les diferents opcions que té alhora de generar i analitzar dades de biodiversitat. La sessió està oberta a totes les persones interessades en l'aplicació i la biodiversitat, no cal ser experta!

Hora i lloc de trobada: sala d'actes del municipi de Vilajuïga, hora a concretar.

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta però cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: EmpordaiNat de la IAEDEN.

Col·labora: Ajuntament de Vilajuïga.

Dissabte 19 de novembre. Taller de plantes medicinals

Taller amb la Cristina Viñas, fitoterapeuta de l'Associació El Cau de les Marietes, per conèixer i aprendre de les plantes medicinals.

Hora i lloc de trobada: a les 11 del matí al Centre Agrícola i Social "El Centru" de Fortià.

Aportacions i inscripcions: gratuït per als socis de la IAEDEN i menors d'edat, i aportació de 5 € per als no socis. Cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN.

Col·labora: Ajuntament de Fortià

Diumenge 20 novembre. Sortida per conèixer els bolets

El biòleg i micòleg Daniel Siscart ens portarà a conèixer bolets per algun bosc de la comarca i ens parlarà de la biologia i ecologia de les diferents espècies que hi trobarem. La sortida serà matinal, fins a les dues del migdia.

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí a la biblioteca de Figueres.

Cal portar: calçat còmode, cistell i ganivet.

Aportació i inscripcions: gratuït per als socis de la IAEDEN i menors, i aportació de 5 € per als no socis. Cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531. Places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN.

Novembre i desembre. Cens d'ajocadors d'ocells aquàtics

L'objectiu d'aquest cens és fer el recompte dels ajocadors de corbs marins, esplugabous, arpelles... que hi ha al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. Cal tenir un mínim de coneixement en identificació d'ocells per participar.

Hora i lloc: els dies dels censos encara s'han de concretar. Estigueu pendents de la web i les nostres xarxes socials!

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta però cal inscriure's prèviament al telèfon 972 454 672 o apnae@apnae.org.

Organitza: APNAE, ICO, Grup Natura de la IAEDEN.

Col·labora: PNAE.

Desembre (data a concretar). Anellament d'ocells als Estanyols del Mas Margall

Una nova sessió d'anellament guiada per l'ornitòleg Guillem Arrufat.

Hora i lloc de trobada: a partir de les 8 del matí als Estanyols del Mas Margall (Avinyonet de Puigventós).

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta, però cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN.

Col·labora: Ajuntament d'Avinyonet de Puigventós.

Incorporació d'EmpordàNat a l'entitat

Els últims butlletins havíem anat informat del naixement i activitats del grup d'EmpordaiNat.

Aquest grup de es va constituir com a EmpordaiNat la tardor del 2021 amb l'objectiu de catalogar la biodiversitat present a les comarques empordaneses a través de la plataforma iNaturalist (<https://www.inaturalist.org>).

Des de la seva creació ha estat un grup molt actiu i dinàmic desenvolupant tan tasques d'inventari per part dels seus membres de forma individual com organitzant activitats divulgatives i de catalogació de la biodiversitat. El passat mes de juny vam decidir treballar conjuntament en el coneixement, divulgació i defensa del patrimoni natural de l'Empordà. Per això, EmpordàNat va entrar a formar part de l'estructura de la IAEDEN col·laborant estretament amb el Grup de Natura que és qui organitza les activitats naturalistes. En el calendari d'activitats d'aquest butlletí de tardor ja podreu comprovar la interacció i impuls amb la incorporació d'EmpordàNat a l'entitat. Per molts anys i endavant!

Taller ratafia

El diumenge 17 de juliol, com des de fa molts anys, guiats per la Sandra Saura vam anar al Mas Margall a aprendre a recollir i conèixer les herbes necessàries per fer la ratafia. Tot i la forta calor i la sequera d'aquestes intenses setmanes d'estiu, vam trobar suficients herbes, i de passada vam poder observar les basses del Mas Margall encara amb aigua. Després de la passejada vam tornar a Figueres, mentre cadascú feia la seva ratafia amb espècies, fruits, herbes i més herbes... la Sandra ens va parlar de les virtuts de les principals plantes que s'utilitzen habitualment en la seva elaboració. Una vegada acabada, s'ha d'esperar els "40 dies a sol i seré" per provar-la... però l'espera haurà valgut la pena!

foto: Mònica Pepa

Oposició a la celebració del festival Norai en ple Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

El passat 16 d'abril vam saber de la intenció de celebrar a finals de maig, al càmping Almata, un festival de tres dies en ple cor del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, a tocar de la reserva integral de les Llaunes, espai de màxima protecció mediambiental. Aquest festival tenia previst aplegar fins a 4.000 persones. Des de la IAEDEN-Salvem l'Empordà vam protestar i denunciar enèrgicament aquests fets atès que veiem inacceptable i completament incompatible la celebració d'un esdeveniment de tals magnituds en ple parc natural i a tocar de la Reserva Integral de les Llaunes. Aquest tipus d'esdeveniments són fonts de grans quantitats de soroll i afluença de gent i, si li sumem que es preveu celebrar en plena època de nidificació de diverses espècies amenaçades i protegides, el resultat és una catàstrofe ambiental.

A mesura que vam anar indagant, vam saber que aquesta situació era possible en part perquè el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà encara es regia per la normativa del 1983, any de la seva creació, al haver-se anul·lat per sentència judicial el Pla Especial de protecció del medi natural i del paisatge dels Aiguamolls de l'Alt Empordà aprovat el 2010. Malgrat això, la normativa d'espais naturals estableixen que a les reserves naturals no s'hi poden desenvolupar activitats que “produeixin sorolls innecessaris que puguin pertorbar el comportament normal de la fauna” i que “no es permetran en cap cas activitats que, directa o indirectament, puguin perjudicar els valors naturals de protecció”. Així ho vam fer saber a l'Ajuntament de Castelló d'Empúries, tot i que no vam tenir resposta i es va celebrar finalment el festival.

foto: Grup d'Acció

Tot sembla ser que es van respectar els nivells de soroll màxims que va establir l'ajuntament i no ha transcendit cap afectació a la fauna local, però amb aquesta denúncia i l'acció que vam fer el primer dia de festival vam posar de manifest la incongruència que es pugui celebrar un festival en ple cor d'un parc natural i al costat d'una reserva integral.

Per evitar situacions com aquestes, tant presents com futures, seguim reclamant que es repregui per part de les administracions implicades la redacció d'un nou Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG) que posi mitjans i fi a la gran varietat d'activitats que posen en perill la conservació de la biodiversitat del parc.

10 anys del darrer gran incendi a l'Empordà

Volem recordar que fa deu anys dels darrers grans incendis a l'Empordà. El 22 de juliol de 2012 es va declarar un incendi a la Jonquera i un altre a Portbou que, fins al 30 de juliol, van cremar un total de 12.943 ha en 19 municipis i van deixar quatre morts, diversos ferits, gent que va perdre casa seva, i també ramats morts. L'Alt Empordà és una de les comarques de Catalunya que ha patit més grans incendis. Recordem també el del juliol de 1986, amb 19.612 ha cremades i quatre tripulants d'un hidroavió francès morts a la muntanya de Cantallops o el de l'agost de l'any 2000 que va cremar 6.449 ha, moltes d'elles al Parc Natural del Cap de Creus.

L'incendi d'ara fa deu anys va tenir un gran impacte social i des de l'entitat vam llançar la campanya "Foc al cor" amb la voluntat de recollir 13.000 € (1 € per hectàrea cremada) i destinar-los a iniciatives relacionades amb la recuperació i la gestió de les zones afectades, que servissin per a la prevenció d'incendis forestals i contribuïssin a l'ús, gestió i explotació sostenible del territori, que tinguessin un benefici per a l'economia local i la comunitat, i estiguessin relacionats amb l'aprofitament forestal, l'agricultura, la ramaderia, la producció energètica, el gaudi del medi natural, el turisme o el sector cultural.

Ara bé, les administracions són les que han de fer una adequada política agrícola i forestal, i urbanística, i si no és així, els grans incendis s'aniran repetint, agreujats encara més amb el canvi climàtic. Pensem que ara, deu anys després del gran incendi de 2012, seria un bon moment per analitzar com s'ha recuperat el bosc en aquests anys, quina gestió forestal s'està fent i quines mancances té i què suposa el canvi climàtic per al risc d'incendi forestal.

SALVEM L'EMPORDÀ

Es desclassifica definitivament el sector SUD-3 de Palau-saverdera!

El 2019, juntament amb la Plataforma Salvem Palau-saverdera, vam iniciar una campanya per instar a l'ajuntament a revisar el POUM de Palau-saverdera i desclassificar el sector SUD-3, atesa la manca de necessitat dels habitatges previstos, la visibilitat que tindria la urbanització, la seva ubicació en plena Serra de Verdera que fa de connector entre els parcs naturals del Cap de Creus i els Aiguamolls de l'Empordà, els pendents de més del 20% al sector i també la seva importància com a sòl agrícola. Després de tres anys de lluita i gràcies al fet que l'Ajuntament ha entomat la petició popular de desclassificació, el passat 27 d'abril la Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona va donar el seu vistiplau a protegir aquests terrenys. Aquesta decisió s'ha basat en les directrius marcades pel Pla Director de la Serra de Rodes i el Pla Territorial de les Comarques Gironines, l'estancament de la població al municipi, raons de caràcter paisatgístic i la iniciativa popular que va donar peu a tot el procediment. Gràcies a totes les persones que han aconseguit aquesta fita! Un pam menys de ciment al territori!

Presentem al·legacions a l'avanç de POUM de Cadaqués

Aquest mes de juliol hem estat a punt de presenciar que hauria hagut de ser el nou paradigma a la Costa Brava, la fi del totxo per engegar una etapa més respectuosa i sostenible amb el litoral per part dels municipis costaners. Semblava que amb el Pla Director Urbanístic de la Costa Brava, amb desclassificacions i reduccions massives dels sòls urbanitzables encara latents i que no s'havien desenvolupat, hauríem après la lliçó i suposat un abans i un després en la gestió urbanística de la costa. Semblava que molts ajuntaments aprofitarien aquesta eina de la Generalitat per liquidar aquells espais que, de construir-se, suposarien una nova i aberrant agressió contra la natura i el paisatge litoral. Però per desgràcia, la realitat i el costum fan que acabis seguint models que saps i has vist que no són bons per la gent dels pobles costaners.

Aquests últims mesos, Cadaqués ha estat treballant en el que ha de ser el seu nou planejament municipal (POUM), posant al dia el de 1986, vigent fins a la data. Aquesta actualització, essent un moment crucial i important en el règim administratiu d'un municipi al qual s'hi poden fer canvis amb una certa profunditat, ha esdevingut una decepció gran. No només segueixen apostant pel model de segona residència amb un potencial de 1000 nous habitatges, sinó que a més incompleixen la llei d'urbanisme al no desclassificar els terrenys amb un pendent de més del 20%, estipulant el seu límit al 30%. Bàsicament la feina feta ha sigut adaptar el nou planejament a la legislació superior (fet que s'ha de donar de forma obligatòria i per tant que no depèn de la bona voluntat municipal per aplicar canvis) i maquillar alguns aspectes més del funcionament del poble. En cap cas han aprofitat el moment que brinda la redacció del nou POUM per desclassificar més terrenys dels que per normativa ja no s'hi pot edificar, ni han apostat per a un model diferent pel poble que permeti recuperar població i solucionar els problemes endèmics, com són el col·lapse de les carreteres i carrers a l'estiu.

És per això que hem presentat, juntament amb SOS Costa Brava i Amics de la Natura de Cadaqués, al·legacions a l'avanç del nou POUM, tot reclamant d'ampliar les desclassificacions, d'apostar per a un decreixement urbanístic i d'aplicar un model d'Slow Town, és a dir, un creixement limitat al 10% respecte la situació actual.

Per últim, també hem demanat la paralització immediata de les llicències d'obres durant el temps d'aprovació inicial, com a mínim 1 any, en totes les zones urbanitzables, polígons d'actuació, PERI i PMU per tal d'aconseguir un POUM transparent, eficaç, legal i totalment sostenible.

Acció de Salvem l'Empordà per mostrar el rebuig del territori als macroprojectes eòlics

El passat dissabte 16 de juliol, als pobles de l'Albera afectats per macroprojectes eòlics, diversos activistes de Salvem l'Empordà van penjar simultàniament pancartes amb un aerogenerador dibuixat i el lema "Així NO". L'acció s'emmarca dins una campanya amb la qual volem fer ressò del rebuig del territori als macroparc eòlics que es preveuen a l'Albera i el golf de Roses, zones d'alt valor ambiental i cultural.

Seguim reivindicant que un altre model de transició energètica és possible, fugint d'instal·lacions gegantines amb un fort impacte al territori i proposades per especuladors i grans companyies energètiques. No és admissible que es proposin instal·lacions d'aquesta magnitud a espais clau per la migració de les aus entre Àfrica i Europa central, algunes d'elles amenaçades i protegides per la llei. També ens preocupa molt com pot afectar la presència d'aerogeneradors de 200 m d'alçada en zones d'alt risc d'incendi, dificultant l'acció dels mitjans aeris i de retruc incrementant la perillositat dels focs que es puguin produir. La transformació del paisatge natural i rural actual cap a un paisatge industrial també posa en perill l'activitat econòmica de la zona, especialment de les àrees més rurals, on l'atractiu principal és el paisatge natural, el qual s'utilitza com a reclam pels diversos negocis turístics presents com les bodegues i cellers, cases rurals, etc.

Aquests fets i d'altres fan que diguem rotundament NO PAS AIXÍ al model actual de transició energètica. Per contra, diem SÍ a una transició energètica ben planificada, amb instal·lacions de petit i mitjan format integrades al territori i a un necessari decreixement i canvi d'hàbits de consum i mobilitat que permetin reduir les nostres necessitats energètiques. Aquesta és la recepta d'una transició energètica social i ambientalment sostenible.

En aquesta aposta per una alternativa hem encarregat un estudi que ens permetrà presentar el nostre "Així SÍ" per l'Alt Empordà i demostrar que una transició energètica diferent, és possible.

foto: Grup d'Acció

Denunciem la manca de diàleg social en la regulació de les renovables a Catalunya

La Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables es va crear el passat 1 de març i té com a missió comptar amb el màxim de veus possibles per dissenyar la llei de transició energètica que ha de permetre marcar les regles del joc i crear la primera energètica catalana, la qual tindria la funció de promoure la creació d'instal·lacions renovables a espais poc atractius pels promotors privats, com carreteres, polígons, etc.

Malgrat les bones intencions, la realitat que ens trobem és que més que un diàleg (dos o més locutors en igualtat de condicions) ens trobem que la taula és un punt de validació de les propostes de la Generalitat, amb poc espai pel debat i canvis reals a les propostes presentades.

Per més inri, d'esquenes a la taula es va aprovar una nova modificació de la normativa d'implantació de renovables que permet autoritzar grans projectes de renovables tot i que no s'hagi pogut comprovar la seva legalitat urbanística (sense tenir el vistiplau definitiu de l'òrgan competent en urbanisme). Aquests canvis s'emmarquen en l'estratègia europea de transició energètica exprés, degut a les conseqüències derivades de la guerra d'Ucraïna. L'aposta europea de tallar tota relació i dependència energètica de Rússia està fent que, un procés que ja de per si s'estava desenvolupant de manera caòtica i amb impactes que encara queda pendent veure com de grans seran, s'incrementi. La solució a la crisi energètica no ha de passar per saltar-se tots els procediments ambientals i urbanístics per accelerar la construcció d'aquestes instal·lacions, sinó treballar tots junts perquè es facin com toca, fiscalitzant d'una manera adient des de les administracions. Com ja diu la dita, les presses no són bones companyes, i potser el que ens trobarem en uns anys és que amb aquestes mesures hem creat una nova crisi, l'ecològica, amb implicacions més profundes i solucions més complexes i lentes.

Per una nova mobilitat a les terres gironines!

Entre l'entitat per la Promoció del Transport Públic (PTP) i la IAEDEN hem posat sobre la taula una sèrie de propostes per potenciar la línia ferroviària de Portbou, en tant que és un eix bàsic de la regió i element de vital importància pel futur del seu comerç i turisme. Moltes d'aquestes propostes són el resultat

d'un treball conjunt de fa 15 anys amb l'Associació d'Usuaris del Tren de l'altra banda de l'Albera. Ho hem fet així perquè som conscients de la realitat de les relacions comercials existents i de la importància que té el turisme a banda i banda de l'Albera. També sabem que l'oferta turística dels dos territoris és en bona part complementària i que, per tant, es pot promocionar com un tot.

Avui, quan ja és més que evident que vivim una emergència climàtica i quan som a les portes d'una crisi energètica, aquestes propostes han passat de ser desitjables a imprescindibles. Cal revertir totalment els plantejaments de les darreres dècades. Convé recordar que ADIF, que administra les infraestructures ferroviàries, el 2019 va declarar "no estratègiques" 580 estacions de tot l'estat. Entre elles Colera, Vilajuïga, Vilamalla, Sant Miquel de Fluvià, Camallera, Sant Jordi Desvalls, Bordils-Juià i Celrà... La greu situació actual converteix en estratègiques totes les estacions de ferrocarril, i ADIF hauria de actuar en conseqüència.

Dins les propostes que hem dissenyat proposem una millora real i immediata del servei ferroviari a la línia de Portbou en tots els aspectes (trens, estacions, andanes, vies, etc.). Cal garantir la qualitat i la regularitat dels serveis existents, la implantació progressiva dels horaris cadenciats, que faciliten la intermodalitat i l'harmonització dels horaris de la SNCF i de la RENFE per eliminar la vergonyosa barrera que suposa la manca de connexions entre els serveis dels dos costats.

També proposem la creació d'un servei de tren transfronterer entre Girona i Narbona: el tren Transfronterer Catalunya-Occitània, connectant 25 poblacions del Gironès, l'Alt Empordà, el Rosselló i el Llenguadoc. Es tracta de fomentar una mobilitat més sostenible i un turisme menys estacional; com s'ha fet a altres indrets d'Europa, que han sabut recuperar amb èxit línies de tren desaprofitades, com per exemple Cinque Terre de la Ligúria italiana o la Selva Negra alemanya.

Cal impulsar decididament la intermodalitat del tren amb els altres modes de transport. Amb unes bones connexions amb autobusos d'aportació, unes bones tarifes i un sistema d'abonaments, es pot aconseguir que les famílies i els grups es passin bona part de les vacances visitant les diferents poblacions de la línia per fer-hi tota mena d'activitats i utilitzant sempre el transport públic. D'aquesta manera, el turisme serviria per millorar el servei ferroviari, en benefici de tota la població d'aquestes comarques i d'una mobilitat més sostenible i en detriment del caos circulatori, de les emissions, de la contaminació i dels

accidents de trànsit. En aquest sentit, estacions com les de Vilajuïga podrien esdevenir una porta d'entrada a totes les activitats i zones que es desenvolupen al Cap de Creus i també com a punt de connexió amb els pobles de la Serra de Rodes. El mateix passaria amb les estacions de Camallera o Sant Miquel de Fluvià, essent punts connectors amb zones de la costa com l'Escala.

Propostes similars són factibles en el tram entre l'Empordà i Girona i entre Cervera i Perpinyà.

Dins aquesta estratègia també seria imprescindible la recuperació del servei ferroviari al baixador de Garbet, que era la platja de Figueres i d'altres pobles de la línia.

Un dels principals emissors de gasos d'efecte hivernacle a casa nostra i a la resta del món és el transport. En especial a l'estat espanyol el transport de mercaderies per carretera és més elevat que a altres països. S'hauria de potenciar el transport de mercaderies per la línia de Cervera i Portbou. Aquesta connexió depèn directament de la instal·lació d'un tercer rail en tot el tram Portbou-Figueres, essent una acció necessària per potenciar tant la circulació de mercaderies com de passatgers entre Girona i Narbona.

Un major ús del tren com a mitjà de transport també passa per fer-lo atractiu a nivell econòmic.

Els augments de les tarifes del tren convencional, que es noten especialment en els trajectes més curts, han estat molt significatius els darrers anys. A més a més, la supressió dels descomptes, han perjudicat molt l'ús del ferrocarril sent més barat per a una família o per un grup d'amics viatjar amb cotxe que fer-ho en tren. Reivindiquem el desenvolupament de polítiques tarifàries que afavoreixin els viatges més freqüents (tipus "tarifa plana"), facilitin els desplaçaments de les famílies i de grups i que siguin flexibles i senzills d'utilitzar. Els trens i els busos a 1 € dels nostres veïns de la Catalunya Nord i l'Occitània són un excel·lent referent a tenir en compte. Un bon incentiu seria també la integració tarifària, com es fa a l'àrea metropolitana de Barcelona, amb la que amb un únic títol pots viatjar amb diversos mitjans de transport i fer transbords.

Resulta increïble que Figueres, Lloret, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, la Bisbal o Olot restin fora de l'àrea integrada de Girona, i els desplaçaments intermodals es vegin fortament penalitzats per aquesta raó.

El desenvolupament de totes aquestes propostes va estretament lligat al tema de l'estació de Figueres. La sortida a exposició pública del projecte de POUM,

ha fet que es tornes a parlar del trasllat de l'estació al municipi veí de Vilafant. Pels redactors del POUM, el possible trasllat requereix construir prèviament una variant de mercaderies per l'est de Figueres. Si es fes aquesta variant de l'est i després, per la raó que sigui (canvi de govern a Madrid, crisi econòmica...), no es construís la caríssima variant ferroviària del nord, que hauria de permetre que els trens tornessin a enllaçar amb la línia de Portbou, el trasllat de l'estació suposaria la fi del servei de viatgers entre Figueres i el Rosselló.

Més enllà de la importància estratègica de la línia transfronterera, resulta bàsic per a Figueres mantenir l'estació al centre. La ciutat viu un col·lapse de transit que es veuria agreujat amb el trasllat a Vilafant, perquè l'estació se situaria lluny de la immensa majoria dels usuaris, que haurien de recórrer a vehicles per arribar-hi. Allunyar una estació del centre no és bona cosa ni per al comerç ni per al turisme. Aquesta supressió seria un greu error perquè l'única manera de descongestionar les carreteres i d'estalviar energia i emissions és que el tren sigui competitiu, en accessibilitat, en costos i en velocitat, amb el cotxe. La contribució de l'Ajuntament de Figueres i d'ADIF en la lluita contra el canvi climàtic no pot ser allunyar la seva estació de la majoria dels usuaris de la ciutat i de la comarca i posar en perill la línia de Portbou. Com demostra el que s'ha fet a Vic i altres ciutats, el soterrament en trinxera de les vies, mantenint l'estació al centre, és la manera més barata i més ràpida de suprimir els passos a nivell. A més, no té cap impacte ni sobre el medi ambient ni sobre el paisatge.

La bicicleta ha de tenir un paper clau també en la nova mobilitat. Un paper clau com el que té en el dia a dia de molts països d'Europa amb una climatologia molt més adversa al seu ús.

Cal una xarxa d'itineraris que permetin desplaçar-se amb seguretat entre les diferents poblacions de la regió. Una xarxa que no estigui centrada en el lleure o en el cicloturisme, sinó que serveixi per a la vida quotidiana. Cal que hi hagi aparcaments segurs per a bicicletes a totes les estacions de trens i d'autobusos, i assegurar la suficiència d'espais per a bicicletes en tots els transports públics on això sigui possible.

Aquest conjunt de propostes van encaminades a la potenciació d'un medi de transport que no contamina, no emet gasos d'efecte hivernacle i, malgrat el mal estat de les vies i del material, és molt més segur que els cotxes i ocupa molt menys espai al territori que aquests.

Continuem lluitant per un model ramader sostenible a l'Alt Empordà

Malgrat la consciència col·lectiva que les granges de porc industrials tenen una afectació greu al medi ambient (tant per les emissions de gasos d'efecte hivernacle, com per la contaminació i consum elevat de recursos com l'aigua) a l'entitat encara ens trobem amb la construcció de noves granges i ampliacions de les existents, amb més i més caps de bestiar (sobretot porcs) que destrueixen el nostre territori i precaritzen encara més la pagesia. Aquesta necessita un model diferent, que els hi permeti guanyar-se bé la vida i que al mateix temps sigui sostenible i resilient als efectes del canvi climàtic.

Els últims mesos, des de la IAEDEN-Salvem l'Empordà hem actuat davant la construcció de noves granges, ampliacions d'instal·lacions i de caps de bestiar, irregularitats urbanístiques i renovació de llicències. El temps ens dirà si les al·legacions presentades suposen l'aturada d'alguns d'aquests projectes, però està clar que cal un canvi d'arrel en la gestió de la ramaderia intensiva a casa nostra i un projecte vàlid i de futur pels pagesos i pageses que depenen d'aquest model per tirar endavant.

Al febrer vam presentar al·legacions a l'ampliació de la granja La Muga a Llers, ubicada en una zona d'una elevada sensibilitat ambiental i protegida pel Reglament de Domini Públic Hidrològic. El projecte no va presentar el respectiu informe de l'ACA, no incloïa una bassa exterior per acumular els purins i no respectava les distàncies mínimes a camins i altres granges. Finalment l'ajuntament ens va notificar que els promotors renunciaven al projecte.

Al març vam presentar al·legacions a la renovació provisional de l'autorització ambiental a l'empresa Ramaderia Ayats, SL, al terme municipal de Cabanes per una explotació de porcí, amb 3.300 truges reproductores i 850 de reposició (equivalent a una macrogranja d'uns 13.000 porcs d'engreix), ubicada a no més de 500 m del nucli urbà i que proposaven canvis en el 90% de les condicions sota les quals es va donar permís al 2016. Per si fos poc, la declaració d'impacte ambiental estava caducada i no es va posar a exposició pública el projecte, dues faltes especialment greus atès que són part del procediment bàsic. Tot i així, l'administració competent estava donant per bona la proposta de renovació dels permisos. Fa temps que denunciem la manca de vigilància i seguiment de les instal·lacions de ramaderia intensiva. Així ens va...

També vam presentar al·legacions a la sol·licitud d'ampliació en 900 truges fins a les 3.200 places de truges de reproducció i 150 de reposició, promoguda per

Agropecuària Camansi, SL, al terme municipal de Sant Climent Sescebes. Les instal·lacions estan ubicades molt a prop del nucli urbà de Masarac i, segons una inspecció del 2016, presentava irregularitats greus com la construcció de naus a una parcel·la diferent a l'autoritzada, com també passava amb la respectiva bassa de purins. Tenint en compte aquestes irregularitats, les noves naus projectades en l'ampliació actual redueixen les distàncies a altres explotacions, cosa que no compleix la condició fixada per les ampliacions de granges que no respecten les distàncies sanitàries. A més el projecte no justifica l'adopció de l'increment del 20% de la capacitat màxima, no inclou les mesures de bioseguretat reforçades atesa la seva proximitat al nucli urbà i a altres explotacions ramaderes, no es té en compte l'alta densitat ramadera de la zona, entre altres. Un fet greu, tenint en compte la situació actual i futura de sequera, és que tampoc inclou els efectes de l'augment del consum d'aigua que suposarà l'increment de les 900 truges.

Per últim, i amb certa preocupació, a l'**abril** vam presentar al·legacions a l'ampliació de la granja l'Olivar a Palau-saverdera. Des de l'entitat veiem especialment preocupant l'increment de granges de porcs al voltant de la zona vulnerable per nitrats de l'Empordà. Al municipi de Palau-saverdera, a 850 m del Parc Natural dels Aiguamolls, s'està projectant l'ampliació de la granja l'Olivar, que actualment consta de 5172 porcs que passaria a tenir-ne 7200, 2028 més que en l'actualitat. Aquest projecte d'ampliació el promou l'empresa Deusedes Corcoll i fills. De la mateixa manera que la IAEDEN-Salvem l'Empordà ha estat lluitant contra granges properes a les basses de l'Albera, en aquest cas també es considera que és una zona d'alta sensibilitat ambiental atès que la granja està situada a 12 m de distància del rec del Salt de l'Aigua que aboca directament les seves aigües a la reserva integral del Parc Natural. La zona, a més, es troba dins el decret d'aquífers protegits, a tocar a la zona vulnerable per nitrats, i el sòl on s'ubica no permet superar els 2.500 porcs d'engreix. També incompleix diversa normativa urbanística al situar les noves naus en zones destinades a preservar la connectivitat i qualitat ecològica, no respecta les distàncies a mínimes a camins i altres explotacions i tampoc es respecta la distància mínima entre la bassa de purins i els cursos d'aigua (en aquest cas el rec del Salt de l'Aigua).

Per totes aquestes qüestions, des de l'entitat hem demanat a l'ajuntament que no tan sols es denegui l'ampliació de la granja amb les naus 8 i 9, sinó que anem més enllà i demanem que s'estudii restituir la legalitat urbanística de la nau 7 de la mateixa explotació al haver-se construït incomplint bona part de les normes urbanístiques que impossibiliten el desenvolupament d'aquestes dues noves.

CUSTÒDIA AGRÀRIA

Trobada anual del projecte dels prats de dall

foto: Custòdia Agrària

Després de dos anys sense veure'ns per motiu de les restriccions que ens va imposar la pandèmia de COVID19, el passat dissabte 21 de maig vam realitzar la trobada de prats de dall. La sala es va omplir amb l'assistència d'alguns dels propietaris i també de persones interessades pel projecte de protecció i recuperació dels prats de dall.

Durant la primera part de la reunió vam posar al dia els assistents de l'estat del projecte: les accions realitzades des de la darrera trobada, que a part dels dalls i els seguiments florístics, van destacar pel treball de millora i recuperació dels anomenats Prats dels Estanys, també coneguts com Estany Garriga, Prat Llarg, entre d'altres. De cara al bienni 2022-2023, es van explicar les línies de treball, destacant la recuperació de l'Estany Rodó (o Estany de la Verneda),

que ha estat recentment descobert i té un elevat interès. També seran novetats el treball de coneixement d'alguns grups d'artròpodes associats als prats de dall, començant pel grup de les papallones nocturnes. El botànic Joan Font va exposar el seu treball d'avaluació de l'estat de conservació i treballs de recuperació realitzats als prats de dall de l'Albera. Les accions realitzades i les que es volen fer han comptat amb l'ajut econòmic de la Diputació de Girona. La segona part de la trobada va ser una xerrada interessantíssima sobre papallones nocturnes, a càrrec de l'especialista suís establert a l'Empordà, Maxime Pastore. La seva exposició va apropar els assistents a un món força desconegut. En Maxime Pastore, juntament amb l'Enric Capalleras, estan realitzant una prospecció a la zona de l'Albera, i inclouran els prats de dall de forma específica per tal d'identificar i poder fer el seguiment de les espècies associades a aquest hàbitat que treballem per protegir.

Sortida als prats per veure papallones nocturnes

El mateix dia, en una ubicació propera als prats de dall i la llacuna temporània de La Verneda (també anomenat Estany Rodó), en Maxime i l'Enric van fer la instal·lació per atraure les papallones nocturnes i poder observar les diferents espècies que s'hi aturaven. La quinzena de persones que hi van assistir van poder observar fins a 40 espècies de lepidòpters, de moltes formes i colors, a més d'altres insectes i, finalment, l'arribada de rat-penats que van fer un bon tiberi aprofitant les circumstàncies.

Agricultura regenerativa: teoria i pràctica a l'Empordà (dijous 27 d'octubre)

La nostra entitat vol col·laborar amb la pagesia local activa, per tal d'afavorir la introducció de tècniques agràries que contribueixin a millorar la qualitat dels sòls i la biodiversitat.

En aquest sentit, el coneixement d'experiències d'agricultura regenerativa pot aportar informacions valuoses que els pagesos adaptin a les seves finques, obtenint un guany ambiental i també en la productivitat, amb la reducció dels inputs de producció i contribuint, per tant, a una major viabilitat econòmica de la seva explotació.

Lloc i hora: A Marzà, finca Can Font Organic, de 3 a 6 de la tarda.

Inscripcions: Les inscripcions es faran a través del portal Ruralcat.

Organitza: Grup de Custòdia Agrària IAEDEN-Salvem l'Empordà.

LES INCONGRUÈNCIES DE LA CRISI

MidcAT... encara?

Ha faltat una guerra a Europa per revifar el fantasma del MidcAT. El projecte d'interconnexió gasística entre l'estat espanyol i França. Una autopista per transportar gas, seguint el model de la MAT en tots els aspectes: imposat, obsolet, caríssim i promocionat amb totes les mentides que facin falta. Aquest projecte s'arrossega pels despatxos des fa molts anys i el seu primer tram fins i tot es va acabar de construir arribant fins a Hostalric. Construir sí, però utilitzar mai. A semblança de les altres mega-infraestructures escampats pel territori espanyol, abandonades o infrautilitzades. I fa just 4 anys que la Unió Europea va arxivar el segon tram d'aquest projecte (Hostalric-frontera-Barbarain), principalment perquè a França no li interessava. Però ara el reclamen els alemanys, davant d'un hivern sense gas rus, i a veure si així podem convèncer a tots els socis.

No perdrem el temps en redactar nous manifestos perquè els nostres arguments principals per oposar-nos a aquest projecte no han canviat:

- El gas natural és un gas d'efecte hivernacle i així el MidcAT violaria l'acord de París del COP21, que ens compromet a abandonar de forma immediata l'ús dels combustibles fòssils.
- El MidcAT continua el model extractivista en els països del sud, perpetuant la divisió entre centre i perifèries del sistema econòmic global. I així també externalitza els impactes ambientals als països del sud, on s'utilitzen tecnologies com el fracking, prohibides en la majoria dels països europeus.
- El MidcAT respon a un model energètic obsolet, basat en la centralització de la producció energètica i les mega-infraestructures, prioritza els interessos de l'oligopoli energètic davant dels interessos dels ciutadans, privatitza els beneficis i col·lectivitza els impactes.
- El MidcAT suposa una greu amenaça a la democràcia i a la participació ciutadana popular. Ens oposem a una nova imposició d'una mega-infraestructura sense ser informats i consultats degudament, sense que s'hagin estudiat alternatives, i sense tenir en compte el territori, paisatge i medi natural que afectaria.

Els defensors del MidcAT ara afegeixen dos arguments d'actualitat a la seva promoció: l'amenaça russa de no vendre més gas a Alemanya per una banda i, per tant, hem de ser solidaris i, per l'altra, que quan s'acabi el gas la mateixa infraestructura es podrà fer servir per transportar hidrogen, que, una altra profecia, ens salvarà del col·lapse energètic.

El primer argument, el de la solidaritat, es podria qualificar de xantatge emocional i no cal entrar-hi. Cada estat membre i la Comissió Europea se saben les estratègies geopolítiques (indestriables de les polítiques energètiques) que han anat seguint els darrers anys i apel·lar ara a la solidaritat simplement és jugar brut. Els que defensem un model energètic descentralitzat d'energies renovables no hi perdrem temps.

Pel que fa el segon, que el MidcAT servirà a la llarga per transportar hidrogen, el podem posar directament en el calaix de mentires, junts amb les que ja ens van vendre amb la MAT («servirà per millorar el subministrament energètic a les comarques gironines»). Estem esperant que els experts tècnics aixequin la veu per desmuntar aquest argument, doncs en cap cas es podrà utilitzar la mateixa infraestructura, com a molt el trajecte. Però aquest argument tampoc és tan sorprenent en plena onada dels fonts europeus «Next Generation» amb els que ens estem construint(sic!) el futur més verd i sostenible que ningú ha imaginat mai.

Però hi ha un factor, o actor, que sí que ha canviat en aquesta nova promoció del MidcAT que és el posicionament d'Esquerra Republicana de Catalunya: en el darrer capítol del que havia de ser l'última temporada d'aquesta lamentable sèrie, ERC va donar suport, va firmar, es va adherir a les nostres campanyes. ERC encara consta en el llistat de les entitats adherides al manifest de la plataforma Resposta al MidcAT. També van aprovar, a iniciativa pròpia i/o donant suport, mocions en contra del MidcAT a la Diputació de Girona, el Consell Comarcal de la Selva, el Consell Comarcal del Pla de l'Estany i els ajuntaments de Girona, Banyoles, Figueres, Caldes de Montbui, Caldes de Malavella i Salt. I ara, el molt honorable senyor Aragonés obra les portes a tothom que truqui i ofereix el nostre territori i el nostre futur energètic al millor apostador.

Vet aquí un altre exemple de llibre de text per demostrar que no és el mateix fer política d'oposició que governar. I que també evidencia que el concepte de sobirania, sigui energètica o de país, no és prioritat de l'actual govern català.

Bàrbara Schmitt Solà

QUÈ DEU ESTAR PASSANT...?

foto: Xavier Vizcaíno

A la darrera diada de Sant Jordi, vam tenir el goig de comptar amb la presència del científic i divulgador Antonio Turiel, signant els seus llibres a la nostra parada. Ens estem referint a dos títols clarament anticapitalistes, antisistema i amb un discurs relativament distòpic sobre els reptes ambientals, materials i energètics que ja ens estan tocant a la porta.

La IAEDEN promocionant literatura “radical”...? Doncs sí.

Tanmateix, i tot i que la nostra entitat coincideix al cent per cent amb el relat d'en Turiel, vaig considerar que, disposant de cinc o sis dels seus llibres, potser ja en faríem prou. No en va, estem parlant de dos llibres titulats *Petrocalipsis; crisis energética global y como (no) la vamos a solucionar*, i *El otoño de la civilización; textos para una revolución inevitable*.

Però em vaig equivocar: en tan sols noranta minuts, el nostre company en va signar cinquanta exemplars, la totalitat de les nostres existències (en cas de tenir-ne més, l'Antonio hauria seguit signant fins a acabar amb el canell dislocat).

Cinquanta empordanesos fent cua a la Rambla de Figueres per adquirir un llibre antisistema...?

Aquí deu estar passant alguna cosa... (Doncs sí: aquí està passant alguna cosa).

Xavier Vizcaíno

REFLEXIONS D'EN RAMON

Hi som a temps?

Encara que sembli una idea forassenyada és possible que la nostra “avançada” civilització entri en una etapa de col·lapse ja que la sèrie de símptomes desequilibrants que estan succeint indiquen quelcom d’anormal. Pandèmies, guerres, catàstrofes mediambientals, crisis econòmiques i energètiques produeixen aquesta desassossegant sensació. Fa ja alguns anys que s’analitzen aquest i altres símptomes per diagnosticar si el planeta va en trajectòria sostenible o no.

El 2009, els científics de l’*Stockholm Resilience Centre* i de l’*Australian National University* van proposar una sèrie de fronteres planetàries que no haurien de ser sobrepassades com la crisi climàtica, la desforestació, la pèrdua de biodiversitat, etc. Així fins a nou fronteres. Actualment ja s’han traspasat cinc, causant disfuncions parcials però que poden incrementar-se pels denominats “bucles de retroalimentació” i portar al planeta a punts crítics d’impossible retorn, provocant un multi col·lapse funcional, és a dir, una fallada sistèmica.

Hi ha diferents opinions sobre aquest tema, els més optimistes opinen que el col·lapse no succeirà mai i que, malgrat les crisis actuals, una transició ordenada ens portarà cap a un nou equilibri. També estan els que opinen que un col·lapse no necessàriament ha de ser negatiu perquè permetria la construcció des de baix d’un sistema d’acord amb la naturalesa i que com més aviat arribi millor, per evitar que tot es degradi més. Finalment estan els que reaccionen construint búnquers, compren aliments i armes per defensar-se de la caiguda de la civilització, pensant que el col·lapse financer és imminent i que un règim autoritari econòmic-militar (ecofascisme violent) portarà al nou ordre.

Hi ha moltes opinions i poques certeses entre els *colapsòlegs* i el debat resta obert però el cert és que una crisi energètica econòmica i ambiental perjudicaria a la globalització i als fluxos financers, en definitiva al capital que mai està disposat a córrer riscos. La resposta del banc Mundial, del FMI i de les polítiques neoliberals a les inestables perspectives han estat d’una banda polítiques d’ajustos que pressionen als més desfavorits i, per altra banda, per

minorar la crisi climàtica s'impulsa la transició *tecno-optimista* basada en tecnologies, en eficiència i en estalvi. Afirmen que es produirà el desacoblament entre creixement i crisi climàtica. Un bonic somni voluntarista que xoca amb diferents problemes, entre ells que els combustibles fòssils finalitzaran aquest segle i es produirà un greu problema per cobrir energèticament el creixement planificat. Un altre problema és la manca de minerals perquè la terra no és una mina oberta il·limitada. Finalment el “*Panell Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic*” (IPCC) ens adverteix que ja no es compliran els acords de París per evitar l'escalfament de la terra. La guerra d'Ucraïna ha empitjorat les coses doncs, davant de la manca de gas i petroli rus, s'aposta per a plans de contingència com allargar la vida de les nuclears amb tots els seus riscos i la reutilització del carbó i conseqüentment provocant-hi més escalfament. Davant d'això s'albira alguna solució raonable per al futur?

La majoria de la classe política-financera afirma que només queda l'adaptació i la resignació però, com alternativa, ja som molts que apostem pel decreixement sostenible, és a dir una contracció econòmica d'emergència impulsada de baix a dalt per evitar que es trenqui la cadena en el punt més feble. Però decreïxer significa un míssil a la línia de flotació del capitalisme i mai serà acceptat pels entossudits dogmàtics del creixement encara que es perdin avanços socials i habitabilitat del planeta. Fa segles alguns honorables ciutadans defensaven que la terra era plana o que el sol girava al voltant de la terra però ho van pagar car, els reaccionaris negacionistes, clergues i poderosos d'antany els van cremar, els van matar o arruïnar. Avui en dia, els qui adverteixen que el llop ja està aquí i que les solucions són poc radicals, se'ls ignora. Des de les institucions es reafirma que l'única solució és adaptar-nos per a un col·lapse millor, acceptant les propostes neoliberals encara que tinguin terribles conseqüències ecològiques i socials, però no és això. Doncs, al contrari del que defensa Francis Fukuyama, no hem arribat “*a la fi de la història*”. Determinades circumstàncies extraordinàries sempre han provocat reaccions polítiques impensables al llarg de la història i actualment s'estan donant aquestes circumstàncies. Dificil, però com diu en Joan Fuster: “*Tota política que no fem nosaltres serà feta contra nosaltres*”.

Ramon Caralt Elias

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

En/Na
 De professió.....
 Domiciliat a.....
 Població..... Codi postal.....
 Comarca..... Telèfon.....
 Data naixement..... DNI.....
 Adreça electrònica.....

S'inscriu a la IAEDEN com a soci:

Soci juvenil, fins a 25 anys (20 € l'any, mínim) €
 Soci numerari, ordinari (45 € l'any, mínim) €
 Soci familiar (60 € l'any, mínim) €
 Soci protector (100 € l'any, mínim) €
 Altres quantitats €

Voldries col·laborar activament amb l'entitat Sí No Data i signatura

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom del banc o caixa.....

Adreça de la sucursal..... Població.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

iban

Codi banc

Núm. sucursal

control

núm. cc o llibreta

Titular del compte.....

Domicili del titular.....

Distingits senyors: Els agrairé que, fins a nova ordre, atenguin amb càrrec al meu compte els rebuts que els presenti la IAEDEN, a nom del soci que figura adjunt.

..... 202.....

Firma del titular del compte

NOM DEL SOCI..... soci núm.

Informació bàsica sobre protecció de dades

Responsable: INSTITUCIÓ ALTEMPORDANESA PER LA DEFENSA I ESTUDI DE LA NATURA (IAEDEN); Finalitat: Prestar els serveis sol·licitats i enviar comunicacions comercials; Legitimació: Execució d'un contracte, interès legítim del Responsable; Destinataris: Estan previstes cessions de dades a: L'Agència Tributària, Entitats financeres; Drets: Té dret a accedir, rectificar i suprimir les dades, així com altres drets, indicats en la informació addicional, que pot exercir dirigint-se a l'adreça del responsable del tractament; Procedència: El propi interessat. Pot consultar informació addicional i detallada sobre Protecció de Dades en la web: <http://www.iaeden.cat>.

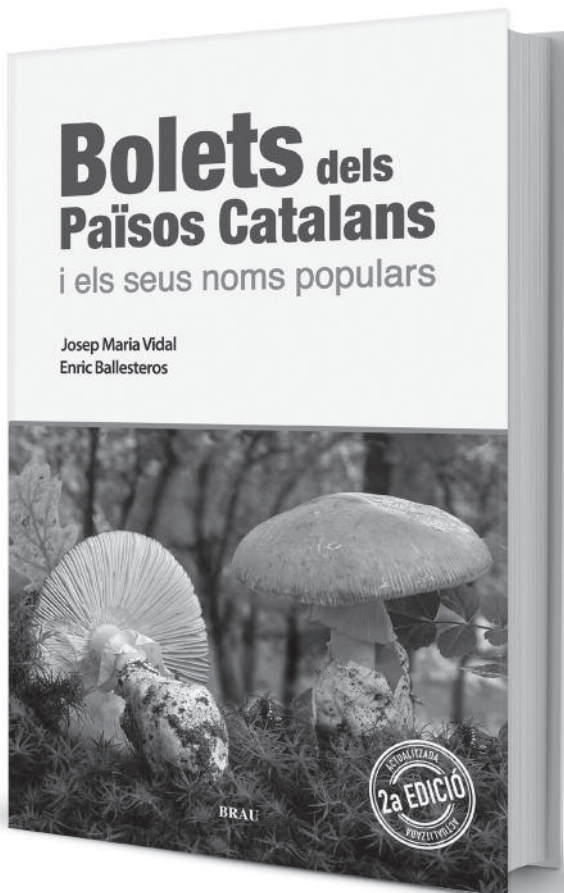
BRAU EDICIONS

www.brauedicions.com

*Prepara't
per la nova
temporada
de bolets!*

**Els bolets dels
Països Catalans
en una nova edició
actualitzada**

*Imprescindible per
a aquesta tardor*

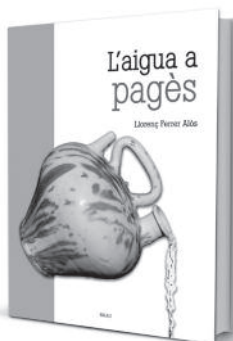

Col·lecció
Eines i feines

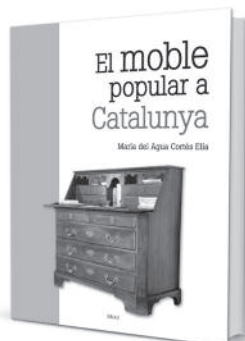
volum 12

**Instruments de
música tradicionals**

volum 11

**L'aigua
a pagès**

volum 9

**El moble popular
a Catalunya**